

Polarisering bland unga

Arbete för att förhindra utslagning och polarisering måste börja tidigt. En nyckelfråga är därför hur man skall finna de barn som riskerar att råka illa ut. Och hur skall man skapa förtroende hos dem som aldrig kunnat lita på de vuxna?

Tre olika modeller för tidiga insatser presenterades i den workshop som Malmö svarade för. Gemensamt för dem är att de bygger på samverkan och strävar efter att stärka föräldrarnas och barnens resurser. Eva Renhammar från Malmö sammanfattar diskussionerna på seminariet.

Barn har olika förutsättningar. Barnens möjligheter till liv och hälsa följer socioekonomiska mönster och speglar föräldrarnas levnadsvillkor. Med ökande inkomstkllyftor blir skillnaden allt större mellan de barn som har gynnsamma förutsättningar i livet och de som har en svagare startpunkt. Men bilden är inte entydig. Många barn klarar sig utmärkt, trots dåliga odds och trots att de växer upp i mycket socialt utsatta positioner. En ökad kunskap om dessa "maskrosbarn" kan lära oss hur man kan stödja utsatta barn och ungdomar. Detta var ett av inslagen i Vibeke Bings inledning som byggde på boken "Morötter och maskrosor – om uppväxtvillkor och förebyggande sociala tjänster".

Vibeke Bing framhöll att det är en viktig samhällsoppgift att bistå föräldrar så att de kan känna sig starka och stödja sina barn. Människors dominerande hälsoproblem är av psykosocial karaktär. Lösningarna kräver

Vibeke Bing berättar om "Morötter och Maskrosor"

tvärsektoriella och tvärfackliga insatser. Detta i sin tur innebär att de som är involverade i att skapa hälsa och goda förutsättningar för barn måste samarbeta. De måste också enas om ett arbetssätt som fungerar uppmuntran- de och stärkande.

Lena Pripp presenterade projektet "Barn i riskzon", som startade våren 1995 och syftar till att förhindra tidig fysisk, psykisk och social ohälsa bland barn och ungdomar i Södra Innerstaden, en stadsdel i Malmö med många barnfamiljer. Där bor 27.000 invånare varav en tredjedel har invandrarbakgrund. Arbetslösheten är hög och 26 % erhåller socialbidrag. Stadsdelen är hårt belastad både vad gäller kriminalitet och missbruk. Det förebyggande arbetet i projektet bygger på samordning och samarbete mellan den personal som kommer i kontakt med barn upp till två års ålder. En nyckelroll har mödra- och barnhälsovården, som får kontakt med praktiskt taget alla spädbarn och deras föräldrar.

Genom gemensam probleminventering och utbildning vill projektet förbättra personalens kunskap om de utsatta barnen och utveckla arbetsmetoder och samarbete med barnomsorgen, skolan och socialtjänsten i stadsdelen. Ur denna samordning ska det komma ett gemensamt förhållningssätt, som blir vägledande för de närmaste årens förebyggande arbete.

Karin Eldforsen presenterade "Galaxens öppna förskola". Personalen består av en socionom och en förskollärare. Verksamheten vänder sig till barn upp till sju år som inte har plats på daghem. Verksamheten är gratis, men en vuxen måste vara med och ta ansvar för sitt barn. De flesta barnen är 0-4 år och många nationaliteter är representerade. Många av besökarna lever mycket socialt isolerat. Det preventiva arbetet har skiktats i två nivåer. I första hand vill personalen bryta besökarnas isolering, stimulera barnens språk och motoriska utveckling samt slå broar mellan olika kulturer. Dessutom satsar man på ett babycafé för föräldrar med barn under ett år, en arabisktalande samtalsgrupp och på de ensamstående mammorna.

Familieværkstederne i Århus presenterades av Bodil Burian. Man bedriver familjebehandling som bygger på en systemteoretisk grund. Basen för denna metod är en positiv grundsyn och att människan är i ständig förändring. Det avgörande är att kunna se förändringarna. För att få samarbetet att fungera mellan den behandlande familjen och behandlaren krävs att man känner trygghet och

en mening med samarbetet. Familjebehandlaren har ett särskilt ansvar för att detta skall fungera men familjen är i hög grad medansvarig.

Adresser

Vibeke Bing, avdelningsdirektör
Folkhälsoinstitutet,
S-103 52 STOCKHOLM
tel +46(0)8-566 13 528,
fax +46(0)8-566 13 505

Lena Pripp, projektledare (Barn i riskzon)
SDF, Södra innerstaden
Box 7070
S-200 42 MALMÖ
tel +46(0)40-34 55 23, fax +46(0)40-33 70 96

Karin Eldforsen, socionom
Galaxens öppna förskola
Frickgatan 4
S-214 26 MALMÖ
tel +46(0)40-34 53 00, fax +46(0)40-34 54 25

Bodil Burian
Familieværkstedet
Langkærvej 2, Tilst
DK-8381 MUNDELSTRUP
tel + 45 86 24 16 11

Litteratur

Bing, Vibeke, Morötter och maskrosor: om uppväxtvillkor och förebyggande sociala tjänster, Göteborg, Folkhälsosekretariatet/ Stockholm, Folkhälsoinstitutet, 1997.

Malmö mot droger. Dokument- och idébok. Kan beställas från Valfärds- och folkhälsoenheten, Stadshuset, S-205 80 MALMÖ. Fax +46(0)40-34 33 90

Deltagarkommentar:

”
Malmö är ungefär lika stort som Århus. Det verkar som om Malmö har kommit lite längre med integrationen av invandrare än vad man kommit i Århus. Människor med sina rötter i mer än 40 olika länder tycks bo mer utspritt än invandrarna i Århus, där det är en mycket klar koncentration till vissa stadsdelar.

Jan Morell, Århus